

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 260g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 544 alin. (9) din
Codul de procedură penală

(contestarea hotărârilor judecătorești privind extrădarea)

CHIȘINĂU
2 aprilie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, judecători,
cu participarea dlui Andrei Harbuz, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 16 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 2 aprilie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 544 alin. (9) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Andrei Beruceașvili, în interesele dlui Yevhen Kydenko, în dosarul nr. 7r-7/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată format din dnii Ion Bulhac, Vitalie Pîslariuc și de dna Natalia Mămăligă, judecători la Curtea de Apel Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. La 21 ianuarie 2026, autorul excepției a depus la Curtea Constituțională un supliment prin care și-a concretizat criticile de neconstituționalitate.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele cauzei

4. Circumstanțele cauzei, așa cum au fost formulate de autorul sesizării, pot fi rezumate după cum urmează.

5. La 15 iulie 2024, un adjunct al Procurorului General al Republicii Moldova s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cu un demers prin care a solicitat extrădarea cetățeanului Yevhen Kydenko autorităților competente ale Republicii Tadjikistan, pentru a fi tras la răspundere penală. Printr-o încheiere din 13 noiembrie 2024, Judecătoria Chișinău a respins demersul.

6. Printr-o decizie din 30 decembrie 2024, Colegiul penal al Curții de Apel Centru a casat încheierea din 13 noiembrie 2024 și a trimis dosarul la rejudecare.

7. Prin încheierea din 10 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a respins demersul Procuraturii Generale. Un procuror din cadrul Secției asistență juridică internațională în materie penală a atacat cu recurs încheierea.

8. În procesul examinării recursului, dl avocat Andrei Beruceașvili a ridicat, în interesele dlui Yevhen Kydenko, excepția de neconstituționalitate a articolului 544 alin. (9) din Codul de procedură penală.

9. Printr-o încheiere din 4 decembrie 2025, completul de judecată a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20
Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

Articolul 23
Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 114
Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

11. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 544
Executarea cererii de extrădare a persoanelor
care se află pe teritoriul Republicii Moldova

„[...]”

(9) Hotărârea judecătorească asupra extrădării poate fi atacată cu recurs de către procuror, precum și de către persoana extrădată sau avocatul ei, în termen de 10 zile de la pronunțare, la Curtea de Apel Chișinău. Recursul se judecă conform prevederilor secțiunii a 2-a din capitolul IV titlul II partea specială a prezentului cod. Hotărârea judecătorului de instrucție, devenită definitivă, se expediază Procuraturii Generale și Ministerului Justiției pentru executare sau pentru informarea statului solicitant.”

12. Prevederile relevante ale Legii nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală sunt următoarele:

Articolul 63
Soluționarea cauzei

„[...]”

(8) În termen de 10 zile de la pronunțare, hotărârea judecătorească asupra extrădării poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău de către Procurorul General, precum și de persoana a cărei extrădare se cere. Recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești prin care s-a respins cererea de extrădare este suspensiv de executare. Recursul declarat împotriva hotărârii judecătorești prin care s-a dispus extrădarea este suspensiv de executare, cu excepția dispozițiilor referitoare la starea de arest provizoriu în vederea predării.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

13. Autorul sesizării precizează că, potrivit articolului 63 alin. (8) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, hotărârile judecătorești privind extrădarea pot fi atacate doar de Procurorul General. Cu toate acestea, prin norma contestată din Codul de procedură penală, legislatorul a acordat această prerogativă și altor procurori. În opinia autorului, această extindere a cercului de subiecte care pot ataca hotărârile în discuție încalcă principiul securității raporturilor juridice și contravine garanțiilor unui proces echitabil.

14. În opinia autorului sesizării, prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3), 20, 23 și 114 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, excepția este formulată de un subiect abilitat cu acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 544 alin. (9) din Codul de procedură penală, care nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

19. Cu referire la cererea din 21 ianuarie 2026, prin care autorul și-a concretizat criticile de neconstituționalitate, Curtea reamintește faptul că părțile la un proces de judecată sau reprezentării lor pot să-și completeze excepțiile de neconstituționalitate doar prin intermediul instanței de judecată și doar dacă sunt respectate condițiile stabilite în Hotărârea Curții nr. 2 din 9 februarie 2016 (a se vedea HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 33; DCC nr. 59 din 5 iunie 2025, § 25, și pct. 22 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională). În acest caz, procedura de completare a excepției nu a fost respectată.

20. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se soluționează un demers al Procuraturii Generale cu privire la extrădarea unei persoane care se află pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica prevederile contestate la soluționarea demersului menționat.

21. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 87 din 25 iulie 2024, § 15).

22. Autorul excepției susține că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3) (*statul Republica Moldova*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) și 114 (*înfăptuirea justiției*) din Constituție.

23. În jurisprudența sa, Curtea a subliniat că articolele 1 și 23 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul excepției de neconstituționalitate trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unei ingerințe în drepturile garantate de Constituție (DCC nr. 73 din 20 iunie 2024, § 23).

24. Referitor la articolul 114 din Constituție, Curtea observă că autorul sesizării nu a argumentat în ce mod normele contestate contravin Constituției. Simpla trimitere la prevederile constituționale nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizărilor formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională i-ar înlocui pe autori la formularea argumentelor de neconstituționalitate și ar efectua un control din oficiu (a se vedea DCC nr. 71 din 18 iunie 2024, § 19).

25. Referitor la incidența articolului 20 din Constituție, Curtea menționează că norma contestată reglementează competențele procesuale în cadrul căilor de atac. Astfel, stabilirea titularilor dreptului de a formula un recurs împotriva hotărârilor judecătorești privind extrădarea reprezintă o opțiune a Parlamentului, care dispune de o marjă largă de apreciere în reglementarea procedurilor judiciare, inclusiv în materia cooperării judiciare internaționale.

26. Curtea menționează că principiul securității raporturilor juridice obligă autoritățile să asigure stabilitatea și previzibilitatea normelor juridice și protecția încrederii legitime a justițiabililor. Simpla extindere a cercului subiectelor abilitate să exercite o cale de atac, subiecte ale aceleiași autorități publice - Procuratura, nu afectează previzibilitatea normei și nu generează incertitudine juridică.

27. Curtea reține că dreptul la un proces echitabil, prevăzut de articolul 20 din Constituție, nu garantează în acest caz dreptul persoanei la un număr limitat de procurori care pot ataca hotărârile judecătorești, atâta timp cât persoana extrădată beneficiază de toate garanțiile procesuale.

28. Referitor la criticile autorului sesizării că norma contestată contravine prevederilor articolului 63 alin. (8) din Legea nr. 371 din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, Curtea reiterează că o pretinsă incompatibilitate sau neconcordanță între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare a legii potrivit regulilor *lex superior*, *lex specialis* și, după caz, *lex posterior*, în această ordine (a se vedea HCC nr. 20 din 26 septembrie 2019, § 30). În acest sens, Curtea reiterează că aplicarea dispozițiilor legale în situații concrete reprezintă o competență a instanțelor judecătorești (a se vedea DCC nr. 126 din 5 august 2021, § 38).

29. Pentru că nu s-a demonstrat incidența unui drept fundamental prevăzut de Constituție, Curtea notează că nici articolele 1, 23 și 114 din Constituție nu sunt incidente.

30. Astfel, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 544 alin. (9) din Codul de procedură penală, ridicată de dl avocat Andrei Beruceașvili, în interesele dlui Yevhen Kydenko, în dosarul nr. 7r-7/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 2 aprilie 2026
DCC nr. 60
Dosarul nr. 260g/2025*